Nro 79

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 7 Lipca v. s. 1824 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 28 czerwca.

Gazeta, *le Conservateur Impartial*, umieściła Naywyższy Dyplomat, w brzmieniu następującem:

z Bożey Łaski.

MY ALEXANDER PIERWSZY

Cesarz i Samowładca Wszech Rossyy

i t. d. i t. d. i t. d.

Naszemu sprawującemu interessa przy dworze lisbońskim radcy stanu *Borelowi*.

Usługi znakomite, przez was podjęte dla Monarchii Portugalskiey, w czasie ostatnich rozruchów w *Lisbonie*; wasze współdziałanie w usiłowaniu szczęśliwém ciała dyplomatycznego, przebywającego w tey stolicy, którém się ono odznaczyło, przywracając prawą władzę Króla Jegomości Naywiernieyszego i oddalając zagrażające jemu niebezpieczeństwa; a w ogólności postępowanie, godne pochwały i zupełnie zgodne z Naszą wolą i chęcią, któregoście się w tey okoliczności trzymali; zasłużyły na to, azebyśmy zwrócili na was uwagę Naszę szczególną. Nagradzając wasze usługi i oświadczając wam publicznie Naszę uprzeymość, Mianujemy was kawalerem orderu s. *Włodzimierza* 2 klassy, rozkazując, przyłączające się tu ozdoby włożyć na siebie i nosić podług ustaw.

Zostaję ku wam przychylnym

(podpisano) Alexander.

Kamiennoy-Ostrow d. 15 czerwca 1824 r.

Gazeta Senacka ogłosiła Naywyższe Ukazy do Nayświętszego Rządzącego Synodu:

Dnia 15 maja. Naznaczywszy osobnego Ministra narodowego oświecenia, Rozkazujemy: azeby sprawy w Nayświętszym Rządzącym Synodzie, do naznaczenia Ministra spraw duchownych, miały ten sam bieg, w jakim się znaydowały przed ustanowieniem tego Ministeryum 24 października 1817 roku.

Dnia 17 maja. Rzeczywistego radcę taynego, Xiążęcia *Golicyna*, Nayłaskawiey uwalniamy, zgodnie z jego prośbą, od tytułu Członka Kommissyi szkół duchownych.

Przez Naywyższe Ukazy do Kapituły Rossyyskich orderów:

Dnia 11 czerwca. W nagrodę odznaczającey się pracowitości i gorliwości, sekretarz w pocztamcie sanktpetersburskim, radca honorowy, Michał *Stenżycki*, nayłaskawiey mianowany kawalerem orderu ś. *Anny* 3ciey klassy.

Dnia 15 czerwca. Na okazanie uprzeymości Naszey radcy honorowemu, Kamillowi *Łabieńskiemu*, za odznaczającą się gorliwość, okazaną przezeń wpośród smutnych okoliczności, które ostatnich czasow zaszły w *Lisbonie*, Nayłaskawiey Mianuję go kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 4tey klassy, Rozkazując kapitule przesłać mu znaki orderu, ze zwyczaynym patentem.

Dnia 16 czerwca. W nagrodę odznaczającey się służby, urzędnicy kancellaryi komitetu ministrów, mianowani Naymiłościwiey kawalerami: orderu ś. *Anny* 2giey klassy: rangi 8mey klassy *Bezkorowayny* i assesor kollegialny *Kryłow*; orderu ś. *Włodzimierza* 4tey klassy, rądca honorowy *Rajewski*.

W naywyższym Ukazie do Rady Cesarskiego *Towarzystwa Człekolubnego wyrażono:* „Przez wzgląd na stan chorowity Rzeczywistego Radcy Stanu, *Gałachowa* Naymiłościwiey uwalniam go od obowiązkow Członka tey Rady, pomocnika Głównego Kuratora i Zarządzającego jey kancellaryą, zostawując mu, po odzyskaniu zdrowia, weyśdź znowu do służby, zgodnie z jego życzeniem. W nagrodę zaś gorliwey jego służby w pomienionych obowiązkach, oświadczyłem mu zadowolenie Moje, przez reskrypt, na jego imie ode Mnie wydany.

W naywyższych reskryptach wyrażono:

I) *Dnia 11 czerwca. Do Rzeczywistego Radcy Stanu Gałachowa.* Przychylając się do podaney przez was prośby, ze względu na nadwerężone chorobami zdrowie wasze, Naymiłościwiey uwolniłem was od tytułu i obowiązkow Członka Kommisyi szkół duchownych, takoż Członka i pomocnika Głównego Kuratora Cesarskiego Towarzystwa Człekolubnego, oraz Zarządzającego jego kancellaryą. Zostawując wam tym sposobem zupełną możność do pokrzepienia zdrowia waszego, przekonany jestem, że nie zaniechacie potém weyśdź znowu do służby, podług dogodności i zgodnie z życzeniem waszem. Przy tém zdarzeniu, miło Mi jest oświadczyć przez to wam szczególne Moje zadowolenie, za chwalebne służenie wasze, oznaczone gorliwemi pracami i stateczną i pożyteczną gorliwością, dla dobra cierpiącey ludzkości, zaświadczone przez waszego zwierzchnika, przez co usprawiedliwiwszy wybranie was do tey służby, nabyliście prawa i do Mojego uznania. Zostaję ku wam przychylnym.

II) *Do Przewielebnego Metropolity Nowgorodzkiego i Sanktpetersburskiego Serafima.*

Dnia 24 czerwca. Przeyrzawszy przedstawione Mi przez was Urządzenia Rady Cesarskiego Towarzystwa Człekolubnego, Poruczam waszey przewielebności oświadczyć mu.

1) Czasowe przyjęcie na siebie przez rzeczywistego Członka Rady, Xiążęcia *Meszczerskiego*, urzędu pomocnika Głównego Kuratora, zgodnie z Przeznaczeniem, Rady utwierdzam, również i poruczenie sekretarzowi Rady, assesorowi kollegialnemu, *Rożanowskiemu*, zarządzanie kancellaryą Rady, z wypłacaniem mu za ten osóbny obowiązek, prócz pobieranych przezeń teraz wyznaczeń, jeszcze po tysiąc pięćset rubli na rok, z wyznaczenia dla zarządzającego kancellaryą Rady.

2) Na wybor nowych sześciu Członków honorowych, dla niedostatku zupełney liczby rzeczywiście czynnych, Zezwalam; ale z warunkiem, iżby Rada przedstawiła Mi na to niejaką liczbę kandydatów, dla mianowania z nich, podług Mojey uwagi, na Członków honorowych.

3) Zatém i naprzyszłość, w zdarzeniu zupełnego niedostatku rzeczywistych Członków Rady tego tytułu, przedstawiać Mi listy wszystkich Członków honorowych, dla wybrania z nich, po-

dług Mojego wyznaczenia, do zastąpienia mieysc wakujących między Członkami rzeczywistymi.

4) A zatém polecam wam przełożyć Radzie, na jakiey osnowie uważa się za lepsze, ażeby zostawali członkowie honorowi za powrótem z oddalenia, dla zasiadania w Radzie Członków rzeczywistych, których mieysca oni zaymowali, i ułożone w tym celu prawidła przedstawić Mi do potwierdzenia. Zostaję ku wam przychylnym.

W dalszym ciągu taż gazeta ogłosiła Naywyżey potwierdzone Opinie Rady Państwa:

I) *Dnia 2 marca r. t.* Względem rozchodow, pozostających bez uskutecznienia.

II) *Dnia 3 maja.* Przyznająca dostoyność szlachecką dzieciom porucznika *Wasilkowa*, z prawego małżeństwa urodzonym: synom: Alexemu, Teodorowi, Piotrowi i Michałowi; córkom: Pelagii, Prascewii, Alexandrze, Oldze i Maryi, z zapisaniem ich do drugiey części xięgi jenealogiczney, i nadto z wykreśleniem Alexego i Teodora ze stanu mieszczańskiego, a Piotra i Michała ze stanu kupieckiego.

Ukaz Rządzącego Senatu nowo ogłoszony, jest o traktyerach. (Umieścimy w zupełności).

Główno dowodzący 1szém woyskiem, jenerał piechoty, Hrabia *von der Osten Sacken*, przybył do stolicy z Mohilewa.

Jenerał prowiantmeister, rangi 4tey klassy, *Abakumow*, przybył do stolicy, z gubernii nowgorodzkiey, a Senator *Engel* z Nitawy.

Przybyli także: radca kollegialny, *Busse*, z Warszawy; i professor uniwersytetu wileńskiego *Pelikan*.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 10 lipca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Doroczna uroczystość urodzin Jego Cesarzowiczowskiey Mości Wielkiego Xięcia Mikołaja, Brata N. Pana, obchodzoną była d. 7 b. m. przez solenne nabożeństwo i odśpiewanie *Te Deum* w obecności władz rządowych. Wieczorem miasto było oświecone.

Gazety londyńskie a mianowicie *the Harmonicon*, *the Star*, *Morning-Herold*, *Morning-Chronicle* i t. d. doniosłszy o koncercie Pani *Szymanowskiey*, granym w towarzystwie filarmonicznem d. 18 maja i uwielbiając znakomity talent tey artystki, tak piszą następnie o wielkim publicznym koncercie, danym d. 19 czerwca w sali *Hannovre-Squaar*.

„Po długiem i niecierpliwem oczekiwaniu mieliśmy przyjemność, słyszenia publicznie Pani *Szymanowskiey*, pierwszey fortepianistki NN. CC. Wszech Rossyy, która bawiąc w *Paryżu* i odniosłszy zupełny tryumf w tey stolicy, przybyła do *Londynu* jak nayzaszczytniey zalecona. Pani *Szymanowska* należy niewątpliwie do rzędu tych fortepianistów, którzy talent swój do naywyższego doskonałości stopnia posunęli. Ma ona gust nieporównany, wielką exekucyą i doskonałe wyrażenie, a prawdziwi znawcy daleko więcey jeszcze w jey grze uwielbiają, czucie i duszę.

W koncercie *Fielda* i waryacyach *Humla* Pani *Szymanowska* rozwinęła i połączyła wszystkie przymioty swego pięknego talentu, i otrzymała jednozgodne pochwały.

Tak jak w *Paryżu*, podobnie i u nas nayslawnieysi artyści ubiegali się w przyniesieniu pomocy utalentowaney cudzoziemce. John *Krammer* dyrygował pierwszą częścią koncertu; druga miała bydź prowadzona przez *Rossiniego*, który jednak dla nagle wydarzonego przypadku, na koncercie znaydować się niemógł.

Dodają nakoniec też gazety, iż koncert P. *Szymanowskiey* był jednym z naylicznieyszych i nayświetnieyszych; zaszczyciła go swoją bytnością cała rodzina królewska, a naypierwsze osoby w kraju i nayznakomitsi artyści na nim się znaydowali.

Sławny *Clementi*, o kilka mil od *Londynu* mieszkający, przybył umyślnie do stolicy dla słyszenia Pani *Szymanowskiey*, i publicznie zasłużone oddał jey pochwały.

Anglia.

Londyn d. 26 czerwca.

(*z Gazety le Conservateur Impartial.*)

Dnia 18 i 19 sierpnia odbywać się będą sławne wyścigi na morzu w *Cowes* (wyspa *Wight*).

Gazety amerykańskie donoszą o nowym gatunku machin parowych bez wrzenia, a zatym bez żadnego niebezpieczeństwa.

Donoszą, że Lady *Byron* odstąpiła swojey pensyi wdowiey, 2,000 f. s., dla dziedzica zmarłego *Byrona*.

Lord *Molineux Howard*, brat Xięcia *Norfolk*, niedawno umarł.

D. 17 P. *Smith* podał Izbie niższey prośbę, podpisaną przez 10 000 poddanych angielskich, wyznających inną religią od anglikańskiey. Proszą w niey odwołania praw nietolerujących, które wyłączą ich od piastowania urzędów publicznych, a tym samym przywodzi ich do stanu cudzoziemców we własnym kraju. Franciszek *Burdett* podawał podobnąż podał prośbę w imieniu katolików irlandskich. Pomimo opierania się wielu członków, prośba będzie wydrukowana i rozdana.

Londyn dnia 26 czerwca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Wczora o godzinie 2giey wyjechał Król Jmć w zwyczayném towarzystwie pierwszych urzędników koronnych z pałacu *Carltonhouse*, i wśród nieustannych radośnych okrzyków licznie zgromadzonego ludu przybył o wpół do 3ciey do Izby wyższey, a wziąwszy ubiór królewski zasiadł na tronie, zatwierdził kilka bilów i zakończył obrady parlamentu następującą mową:

„Mości Panowie Izby wyższey i niższey!”

Niemogę zamknąć tego posiedzenia parlamentu, bez oświadczenia WPanom nayczulszey mojey wdzięczności za gorliwość i dokładność, z jakiemi ułatwiliście rozmaite przedmioty publicznego interessu, które pod rozwagę WPanów podane zostały. Żałuję mocno, iż widzieliście się w bolesney potrzebie przedłużenia jeszcze na czas dalszy, nadzwyczaynych środków ostrożności w Irlandyi. Zupełnie chwalę roztrząsania, które WPanowie poczytaliście za rzecz dobrą, rozpocząć względem stanu i rozciągłości nieszczęśliwych stosunków, istnących niestety w zaburzonych powiatach tey prowincyi, i nie wątpię, iż WPanowie uznacie przyzwoitém dalsze roztrząsanie na drugiém posiedzeniu.

Odbieram ciągle od wszystkich zagranicznych mocarstw naymocnieysze zapewnienia przyjacielskiego ich sposobu myślenia względem naszego kraju, i możecie WPanowie na to się spuścić, iż niezmiennie starać się będę utrzymać powszechny pokoy, a interes i handel poddanych moich wspierać i rozszerzać.

Mości Panowie Izby niższey! Dziękuję WPanom za pieniądze, które na potrzeby roku bieżącego przeznaczyliście, a zwłaszcza za hoyne ich uchwalenie na wsparcie religii i utrzymanie świetności koronny. Poznaję zupełnie korzyści, jakich spodziewać się można z pomocy, którą WPanowie daliście kilku naywaźnieyszym gałęziom przemysłu narodowego.

„Mości Panowie Izby wyższey i niższey!”

Naywiększą mi sprawia radość, iż powtórnie mogę WPanom winszować powszechney i wzrastającey pomyślności kraju. Przekonany jestem, iż do Hrabstw swoich wrócicie z tym samym duchem zgody, który obrady wasze przez ciąg teraźnieyszego posiedzenia znamionował, i między wszystkiemi klasami poddanych moich rozszerzać będziecie przywiązanie do konstytucyi, od którey trwałości pod opieką Opatrzności, nie tylko szczęście prywatnych, ale i wysoki stopień, jaki Królewstwo to w rzędzie narodów ziemskich zaymuje, naywięcey zależy.”

Oddalił się potém Monarcha, i z tą samą

kazałością, jak przybył, również wśród radośnych okrzyków ludu, wrócił do swojego pałacu *Carltonhouse*.

Zmarła małżonka jenerała *Riego*, została d. 26 b. m. pochowana w kościele katolickim w *Moorfields*.

Na odprawioném d. 18 b. m. zgromadzeniu znakomitych osób pod przewodnictwem Hrabiego *Liverpool*, postanowiono wystawić w kościele ś. *Pawła* lub ś. *Piotra* pomnik Panu James *Wott*, wynalazcy machin parowych. Król Jmć ofiarował na ten cel 500 f. s., Hrabia *Liverpool* 100 f. s. i t. d. — W krótkim czasie zebrano 2,000 f. s.

Na okręcie *Sparowhawk* posłano z Anglii 15 baryłek pieniędzy. po większey części w złocie, do *Rio-Janeiro* w Brezylii.

Niedawno wykonano tu kantatę pod napisem: *Żale muzy nad zgonem Lorda Byrona.* Patryoci uznali się, iż w tey kantacie styl muzyczny jest francuzki.

Rossini przyjął służbę na cały rok przyszły u dworu Króla Jmci francuzkiego, i ma pobierać znaczną pensyą. Zastrzegł sobie jednak, aby miesiące may i czerwiec poświęcił dla tuteyszego teatru opery włoskiey.

Słychać, iż okręt królewski, *Royal George*, będzie wkrótce przysposobiony do wyyścia pod żagle, i ma być przeznaczony do przewiezienia Monarchy naszego przez kanał za granicę, albowiem lekarze nadworni radzili Królowi Jmci, aby koniecznie użył wód karlsbadzkich.

W nocy z dnia 10 na 11 lutego roku zeszłego, ludzie okrętu, należącego do kompanii angielskiey Wschodnio-Indyyskiey, płynąc do Europy, pod 25 stopniem szerokości północney, a 85tym długości wschodniey, przestraszeni zostali hukiem, pochodzącym z głębi morza. Uczuli oraz mocne wstrząśnienie, jak gdyby okręt otarł się o drzewo koralowe, lubo był oddalony o kilkaset mil od lądu, i znaydował się na bezdenney głębi. Kapitan, stojąc na tylney części okrętu, uważał morze i widział wodę tak czystą, iż mógł w niey doyrzeć każdą skałę. W tym czasie okręt bardzo mało posunął się przez godzinę. Wypadek ten przypisują wybuchnieniu podziemnego wulkanu.

Austrya.

Wiedeń d. 28 czerwca.

NN. Cesarstwo Ichmość powrócili dziś z *Pragi* (w Czechach) do tuteyszey stolicy (*G. W.*)

Niemcy.

Od brzegów Menu d. 26 czerwca.
(*z Gazety Warszawskiey*).

Pan *Nagler*, poseł pruski przy seymie związku niemieckiego, przybył d. 23 b. m. z *Johannisberga* do *Frankfortu*, i nazajutrz złożył temu seymowi listy wierzytelne.

Xiąże *Pignatelli*, poseł neapolitański przy dworze duńskim, jenerał *Benkendorf*, poseł rossyyski przy dworze badeńskim i Hrabia *Woronzow-Daszkoff*, poseł rossyyski przy dworze bawarskim, przybyli d. 12 b. m. do *Frankfortu* nad *Menem*. (z *Kur. Warsz.*). Xiąże *Metternich* kanclerz austryacki, udał się na krótki czas z *Johannisberga* do wód *Ichsel*, a małżonka jego do *Ems*. Gdy zamek w *Johannisbergu* nie jest tak obszerny, aby wszyscy, teraz tam obecni dostoyni goście, z dworami swemi mogli mieć mieysce, przeto niektórzy w okolicach tego zamku zajęli wygodne mieszkania, w których na niczém im zbywać niebędzie.

W elektorstwie Heskiem zniesiono od 1 lipca wszystkie dotychczasowe niestałe opłaty, jako to: akcyzę od trunków, od mlewa i rzezi i t. d. a natomiast 4 następujące opłaty ustanowiono: 1) cło wchodowe od towarów zagranicznych, 2) cło tranzytowe, 3) podatek konsumpcyyny i 4) cło wychodowe od płodów krajowych.

Włochy.

Rzym dnia 12 czerwca.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Na taynym konsystorzu d. 24 maja, miał Oyciec ś. następującą mowę w języku łacińskim:

Wielebni Bracia! W roku następnym, jeśli się podobać będzie dawcy wszelkiego dobra, otworzy się przez nas zbawienne, a razem i nayobfitsze źródło łask niebieskich. Zostały już usunięte nieprzełamane trudności, które w poprzednich czasach przeszkadzały ś. p. *Piusowi VII*, poprzednikowi naszemu, ogłosić przypadły już dawno święty rok Jubileuszu; teraz więc, kiedy za pomocą Wszechmocnego Boga, który pobłogosławił zamiarom i orężowi Monarchów, powrócony jest pokoy Europie, nic się już nie opiera naszym i wszystkich pobożnych ludzi życzeniom, byśmy iść mogli za zbawiennym przykładem poprzedników naszych, stanowiących, iż kościoł powinien obchodzić co dwadzieścia pięć lat uroczystości Jubileuszu, nad wszelkie inne znacznieyszego. Przeto, będąc powołani, niedocieczonemi wyrokami Boskiemi, chociaż niegodni, do naywyższego rządu kościoła, postanowiliśmy przypomnieć wszystkim, po całey ziemi rozproszonym prawowiernym, blisko nadchodzący rok święty, i zachęcić ich gorąco, by przybyli do tey wznioslej stolicy naszey dla korzystania i zbogacenia się skarbami duchownych łask, które dla nich nayszczodrobliwiey otwarte zostaną. Nie znaydzie się zaiste nikt, mający cokolwiek zastanowienia, coby zaprzeczał, iż wszelkie nieszczęścia, którecheśmy niezbyt dawno doznali, pochodzą po większey części ze stanu poniżenia i zupełnego zaniedbania, w którym zostawała religia, niemniey jak z powodu zepsutych obyczajów ludzi, niemających żadney prawie religii; powinniśmy więc użyć sił wszelkich, by powstała napowrót ta obalona religia; by naprawić wszelkie złe, którego doznawała; by położyć tamę zapędom wyuzdanych nałogów; by przeniewiercy weszli w samych siebie i poznali swe błędy, i w końcu, by odżyła wszędzie i u wszystkich niewinność i nieskazitelność obyczajów. Jak dalece w łatwém i zupełném dostąpieniu tych korzyści, obchód ogólnego Jubileuszu jest pomocny, już samo imie *Świętego* roku, w którym się zwykł odprawiać, jasno wykazuje. Niech więc w ciągu jego przedsięwzięte będą, liczne pielgrzymki do tey *Skały Kościoła*, z którey wytryska zdróy życia nieśmiertelnego; niech wierni częściey przystępują do świętych i zbawiennych Sakramentów; niech okazalsze nastąpią uczynki miłosierdzia a nadewszystko gościnności ku obcym; niech przez świątobliwe nauki i rozmowy, oraz przez ciągłe przykłady cnót i pobożności, dobrzy zagrzani, a źli na zbawienną drogę naprowadzeni zostaną. Ilekroć zwracamy myśl naszę na słodki owoc roku świętego, tylekroć czujemy prawie ulżony sobie ciężar apostolstwa: błagamy wówczas całą duszą Chrystusa, Zbawiciela naszego, aby nadzieja nasza nie tylko nie została zawiedziona, lecz owszem, żeby ją przez nayobfitsze łaski miłosierdzia swego podsycać i utwierdzać raczył.

„Niżeli nam jednak przyydzie obwieścić cały kościoł o tylu łaskach, które się rozlewać mają na wszystkich prawowiernych, w skutku świętego Jubileuszu, postanowiliśmy naradzić się z wami, Wielebni Bracia, celem zastanowienia się nad przedmiotami, które przygotować wypada, by jak naystosowniey i z świątobliwością wznowione zostały uroczystość i obchód roku świętego, oraz by przyśpieszyć ich uskutecznienie. Co się nas tycze, rozkazaliśmy już naprawę dróg publicznych, zalecając, aby nic nie było zaniedbane, co służyć może do wygody i bezpieczeństwa tych, którzy pielgrzymkę do tey stolicy przedsięwziąć zamyślają.

„Mając zaś, co jest powinnością naszą, wielkie upodobanie w ozdobie domu Bożego i przybytków jego chwały, przekonani przytem, że do wzniecenia religii i ożywienia pobożności w sercach ludzkich, okazałość, ozdoba, czystość kościołów skutecznie przyłożyć się może, zaleciliśmy rozpoznanie wszystkich świętych Bazylik Patryarchalnych *Rzymu*, końcem, by to, co w nich ręka czasu nadwerężyła, zepsuła, lub z ozdób ujęła, było natychmiast naprawione i odnowione. Nie po-

wątpiewamy bynaymniey, że i wy, Wielebni Bracia, zechcecie dopomódz nam w uskutecznieniu naszych zamiarów: starając się, aby kościoły, które albo wam są szczególnie przeznaczone jako tytuł, albo w których piastujecie urząd arcy-presbytera lub protektora, zajaśniały światłem tey przyzwoitości, która przystoi kościołom stolicy naywyższych kapłanów, miasta, w którém majestat i okazałość religii, więcey niż gdziekolwiek uderzać winny. Nakazujemy oprócz tego wszystkim, których dozorowi kościoły, szpitale i domy pielgrzymskie są powierzone, ażeby, idąc za przykładem naszym, nie zaniedbywali przyłożyć się ochoczo do swey powinności; czego się też po nich i spodziewamy. Końcem, by to wszystko było tém pewniey uskutecznione, zalecamy Wielebnemu Bratu *Wawrzeńcowi*, Patryarsze Antyochii, sekretarzowi wizyty apostolskiey, ażeby zwiedził porządkiem wzmiankowane mieysca, i doniósł nam niezwłócznie, coby istotnie w każdem z nich czynić i przedsięwziąć należało.

Atoli, jeżeli nas obchodzi mocno przysposobienie wszystkiego, co wymaga zewnętrzny obrządek religii, o ileż nie powinniśmy się zastanowić nad tém, bez czego odnowienie śgo Jubileuszu stałby się, jeżeli nie szkodliwém, to przynaymniey daremném i bezskuteczném? albowiem przy braku tego wszystkiego, niepodobna żadnym sposobem, by zastarzali w występkach, którzy nie żałują za popełnione grzechy, nie chcą ich ani wyznać, ani się z nich poprawić, mogli korzystać z owoców Jubileuszu. Naypierwszém zatém staraniem naszém bydź powinno, wydobyć dusze z zakały występku, i kierować je na drogę zbawienia wiecznego. Gdy zaś jawne przykłady znakomitych osób, mają za zwyczay wielką powagę u wszystkich, przeto nie wątpiemy, Wielebni Bracia, iż cnoty wasze, zajaśnieją okazaley, niż kiedykolwiek, przez cały przeciąg Jubileuszu. Na nas samych naybardziey, lecz niemniey i na was będą obrócone oczy pielgrzymów; zechcą oni bez wątpienia chciwie docieć nasz i wasz sposób życia i czynności. Znaydą się i tacy, którzy nawet zapisywać będą w swych taynych pamiętnikach, wszystko co im na naszę i waszę pochwałę lub naganę, powiedziane będzie; powinniśmy przeto jak naymocniey się starać, byśmy nietylko nie służyli za przedmiot zgorszenia dla domowych i przybyłych, lecz przeciwnie, żebyśmy przez szanowne, niewinne i święte życie nasze, byli dla nich, jak mówi *Paweł* święty, przykładem dobrych uczynków, i bodźcem do życia chrześciańskiego. Tymto sposobem przymusić zdołamy do milczenia usta tych, którzy źle o nas mówią, i utrzymamy dostoyność naszę, powiększając zarazem imie i chwałę naszę.

„Pragnąc oprócz tego, by z owoców nadchodzącego jubileuszu i ci korzystali, co nieopłaciwszy dotąd zupełnie kary za popełnione grzechy, na tym świecie żyć zaprzestali, jest zamiarem naszym, upoważnić i napomnieć mocno wszystkich, ażeby przez pozyskanie odpustów przychodzili na pomoc tym, którzy oczyszczają się i goreją w ogniu czyscowym; jest bowiem święta i zbawienna modlić się za umarłych. Chcąc więc dać jawny przykład owey chrześciańskiey pobożności, obchodzić będziemy w dniu, o którym będziecie uwiadomieni, żałobne nabożeństwo za Króla *Wiktora Emanuela*, który, pochodząc z wysokiego domu Sabaudzkiego, przez blask cnot swoich, ozdobił tém mocniey godność rodu swego. Spodziewamy się, wielebni bracia, iż pochwalicie jednomyślnie ten nasz zamysł; szanował bowiem wysoko, *Wiktor Emanuel*, religiję; obyczaje jego były zawsze nieskazitelne: był ciągle i stale przywiązany do stolicy apostolskiey; pełen przychylności dla papieża *PiusaVII*, gdy tenże ozdobił złotą koroną powszechnie wysławiony obraz Nayświętszey *Maryi* Panny w *Sawonie*, był Król osobiście przytomny temu obrządkowi kościelnemu, i przyjąwszy nayokazaley Papieża w *Turynie*, okazał mu naywiększe uszanowanie i uniżoność, dając mu dowody prawdziwe Królewskiey hoyności, jak to sam *Pius VII* świętey pamięci, powróciwszy do *Rzymu*, w konsystorzu 10 czerwca roku 1815, w nayczulszych słowach oświadczył."

Od granic Włoskich dnia 20 czerwca.
(z teyże gazety.)

Listy z *Neapolu* donoszą, iż tam zakupiono tyle zboża i oliwy do Hiszpanii, że cena obu tych artykułów podniosła się o 30 procentow. Admirał angielski *Neale* przybył zpod *Algieru* do *Neapolu* na okręcie liniowym 74rodziałowym *Revange*, i za kilka dni ma popłynąć na powrót, dla zburzenia tego gniazda rozboyników.

FRANCYA.

Paryż, dnia 22 czerwca.
(z Gazety Warszawskiey).

Zapewniają (pisze *Dziennik Rozpraw*), iż po wymówieniu się Panów *Polignac* i *Talaru* od przyjęcia urzędu ministra spraw zagranicznych, posłano nadzwyczaynego gońca do margrabiego *Caraman*, bawiącego teraz w *Johannisbergu* u Xiążęcia *Metternich*, z propozycyą, aby ten urząd przyjął.

Dnia 23 b. m. umarł tu Pan *Etienne Aignan* członek akademii francuzkiey, znany z tłumaczenia Iliady, rozpraw o sądzie przysięgłych, o protestantach i t. d.

Francuzi mają nadzieję, iż na wyspach hyerskich, niedaleko *Marsylii* będzie mogło rosnąć i utrzymywać się drzewo chlebowe, które już z wysp morza południowego zasadzono na wyspach, gdzie są plantacye cukru.

Xiąże *Beja* (Infant portugalski *Don Michal*) był niedawno z oficerami orszaku swego na mszy ś. i processyi w kościele ś. *Rocha*.

Obrady Izb.

Izba Parów.

Dnia 24 b. m. wyznaczono dwie kommissye do roztrząśnienia dwóch projektów do prawa, jednego względem zamknięcia rachunków z r. 1822, a drugiego względem upoważnienia klasztorów zakonnic do kupowania gruntów. Hrabia *Deseze* mówił potém o podanym powtórnie projekcie do prawa względem kilku odmian kodexu karnego, który to projekt większością 107 kresek przeciwko 4 został przyjęty.

Izba Deputowanych.

Dnia 25 b. m. zaczęła się sessya od zdania sprawy względem podanych petycyi. Między innemi były półkownik *Lorriere* w *Paryżu*, który bez wyroku sądowego utracił stopień, prosił o przywrócenie siebie do niego, lub oddanie pod sąd wojenny. Na wniosek kommissyi odrzuciła izba tę prośbę, z powodu, iż samemu tylko Królowi służy prawo mianowania i oddalania oficerów potęgi lądowey i morskiey. Przyjęła potém większością 241 kresek przeciw 9 projekt do prawa względem podwyższenia opłaty dla posiadaczów brzegów rzecznych, od tratew drzewa i młynow wodnych. Nakoniec P. *Lemoine-Desmures* zdał imieniem kommissyi sprawę o projekcie do prawa względem fałszowania znaków fabrycznych na suknach i innych towarach.

Na sessyi d. 26 b. m. P. *Frenilly* zdał sprawę o budżecie na rok przyszły 1825. Żądane summy wynoszą na opłatę prowizyi od długu narodowego i umorzenie jego 237 milionow 85,785 fr. na inne wydatki krajowe 661 milionow 847,595 fr.; ogółem 898 milionow 933,180 fr. Przytoczono między innemi, iż woyna w Hiszpanii wymagała nadzwyczaynego kredytu 207 milionow 768,777 frankow.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

W Drukarni Redakcyi.